

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 24.

Vydána dne 17. září 1955

Cena 70 haléřů

OBSAH:

(43. a 44.) 43. Zákon o československých lázních a zřídlech. — 44. Nařízení, kterým se doplňují stanovy Řádu rudé zástavy, Řádu rudé hvězdy, medaile Za zásluhy o obranu vlasti a medaile Za službu vlasti

43.**Zákon**

ze dne 30. srpna 1955

o československých lázních a zřídlech.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.**Úvodní ustanovení.****§ 1.**

(1) Přírodní léčebné lázně a přírodní léčivé zdroje, na které je Československá republika zvláště bohata, jsou pro své léčivé účinky důležitým činitelem v péči o zdraví lidu; zlepšují zdravotní stav nemocných, přispívají k rychlému obnovení jejich pracovní schopnosti, zpomalují stárnutí, snižují nebezpečí jejich předčasného vyřazení z pracovního procesu a pomáhají zajišťovat zdravý rozvoj nové generace.

(2) Aby přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů mohlo být k těmto účelům plně využito, poskytuje se jim zvláštní ochrana a vytvářejí se nejpříznivější podmínky pro jejich rozvoj.

§ 2.

Ochrana přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a vytvoření podmínek pro jejich rozvoj musí být prováděny plánovitě a tak, aby jiné společenské zájmy byly tím dotčeny jen v míře potřebné pro tuto ochranu.

§ 3.

Přírodní léčebné lázně jsou zařízení preventivní a léčebné péče, která při provádění této péče využívají především místních přírodních léčivých zdrojů nebo příznivých klimatických podmínek (lázeňská péče).

§ 4.

Přírodní léčivé zdroje jsou zdroje přirozeně se vyskytujících vod, plynů a emanací, jakož i ložiska přirozeně se vyskytujících peloidů (rašelin, slatin, bahen a jiných zemin), pokud jsou užitečné lidskému zdraví, takže jich lze používat k léčebným účelům.

§ 5.

Za lázeňské místo prohlásí vláda na návrh ministra zdravotnictví území, na němž jsou nebo mají být zřízeny přírodní léčebné lázně.

Č á s t II.

Národní výbory v lázeňských místech.

§ 6.

Národní výbory v lázeňských místech se starají o všestranný rozkvět přírodních léčebných lázní, pečují o stálé zdokonalení všech zařízení sloužících jejich návštěvníkům a vytvářejí ve svých obvodech příznivé podmínky lázeňského prostředí. Při tom zejména

pečují o ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů před všemi rušivými vlivy,

starají se o plánovitou údržbu, výstavbu a zlepšování všech zařízení sloužících lázním a jejich návštěvníkům i o výstavbu celého lázeňského místa,

pečují o potřebná zdravotní, hygienická a protiepidemická opatření, jakož i opatření k zajištění klidu v lázeňských místech,

starají se o dokonalé zásobování lázeňského místa i návštěvníků lázní všemi potřebami a organisují dopravu tak, aby odpovídala potřebám lázeňského místa a požadavkům jeho návštěvníků,

pečují o neustálý kulturní rozkvět lázeňského místa a o hodnotné kulturní pořady pro jeho návštěvníky,

starají se ve spolupráci s jinými orgány a organisacemi všestranně o to, aby lázně byly střediskem účinné léčby i místem příjemného pobytu,

plní i ostatní své úkoly tak, aby byly vytvářeny příznivé podmínky lázeňského prostředí.

§ 7.

(1) Ve významných lázeňských místech může vláda nařízením upravit organisaci a postavení národních výborů a jejich výkonných orgánů tak, aby se mohly především zaměřit na plnění úkolů souvisejících s výstavbou těchto lázeňských míst a na péči o jejich návštěvníky; vláda může v těchto lázeňských místech též zřídit městské národní výbory i stanovit, že městské národní výbory, po případě místní národní výbory v takových místech jsou bezprostředně řízeny vládou.

(2) Pro úkoly vyplývající z řízení národních výborů ve významných lázeňských místech může vláda zřídit své orgány a vymezit jejich působnost.

§ 8.

(1) Územní obvody městských a místních národních výborů v lázeňských místech, které jsou bezprostředně řízeny vládou, stanoví vláda, která také může tyto územní obvody měnit; stanovení územních obvodů a jejich podstatné změny provádí nařízením.

(2) V lázeňských místech, v nichž je městský národní výbor řízen bezprostředně vládou, vláda též rozhoduje o vytvoření městských obvodů, o podstatné změně těchto obvodů a o jejich zrušení; jiné územní změny provádí městský národní výbor, který před rozhodnutím zjistí stanovisko zúčastněných obvodních národních výborů.

Č á s t III.

Ochrana přírodních léčebných lázní.

§ 9.

(1) Pro jednotlivá lázeňská místa se vydávají lázeňské statuty. V lázeňském statutu se blíže vymezí rozsah lázeňského území a stanoví se v něm i potřebná ochranná opatření v lázeňském místě a podmínky zajišťující řádné provádění lázeňské péče; při tom se v něm zejména stanoví, která činnost a jakým způsobem se v lázeňském místě omezuje, po případě zakazuje a jaká zařízení nesmějí v něm být zřizována.

(2) Bude-li toho k ochraně přírodních léčebných lázní zapotřebí, stanoví se i mimo lázeňské místo další ochranná opatření k zamezení činnosti škodlivé přírodním léčebným lázním, po případě se vytyčí kolem lázeňského místa ochranná pásma, v nichž se taková škodlivá činnost omezí nebo zakáže.

§ 10.

(1) Lázeňské statuty vydá, po případě ochranná pásma a jiná ochranná opatření stanoví pro významná lázeňská místa a pro lázeňská místa, při jejichž ochraně by byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, vláda. Pro ostatní lázeňská místa vydá lázeňské statuty.

po případě stanoví ochranná pásma a jiná ochranná opatření, příslušný krajský národní výbor; před rozhodnutím si vyžádá stanovisko orgánu povolaneho k potvrzení příslušného územního plánu.

(2) Nezbytná prozatímní opatření stanoví inspektorát pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů (§ 16 odst. 1) po projednání se zúčastněnými výkonnými orgány krajského národního výboru a u městských a místních národních výborů, bezprostředně řízených vládou, s příslušnými ústředními úřady.

Část IV.

Ochrana a využití přírodních léčivých zdrojů.

§ 11.

(1) O tom, zda jde o přírodní léčivý zdroj, rozhoduje ministr zdravotnictví.

(2) Dnem prohlášení za léčivý stává se přírodní léčivý zdroj národním majetkem.

§ 12.

(1) O využití přírodních léčivých zdrojů rozhoduje ministr zdravotnictví; spadá-li správa přírodního léčivého zdroje do oboru působnosti jiného ústředního úřadu nebo orgánu, učiní tak v dohodě s ním.

(2) Využití přírodních léčivých zdrojů musí být plánováno tak, aby spotřeba odpovídala jejich kapacitě a aby jich bylo využito především pro účely lázeňské. Směrný plán využití přírodních léčivých zdrojů sestaví ministerstvo zdravotnictví; stanoví v něm též množství produktů přírodních léčivých zdrojů, kterých smí být použito k jiným účelům než pro lázeňskou péči.

§ 13.

(1) V okolí přírodních léčivých zdrojů stanoví se ochranná pásma, v nichž se zakáže nebo omezí hospodářská nebo jiná činnost, která může porušit nebo nepříznivě ovlivnit vydatnost, fyzikální vlastnosti, chemické složení nebo hygienickou nezávadnost přírodního léčivého zdroje. Ochranná pásma se podle povahy přírodního léčivého zdroje a podle hydrologických, geologických a vegetačních po-

měrů stanoví tak, aby přírodního léčivého zdroje bylo co nejlépe využito.

(2) Bude-li toho třeba, stanoví se k ochraně přírodních léčivých zdrojů jednotlivá ochranná opatření i mimo ochranná pásma.

§ 14.

(1) Ochranná pásma, po případě další ochranná opatření pro přírodní léčivé zdroje, při jejichž ochraně by byly dotčeny důležité hospodářské zájmy, stanoví vláda a pro ostatní přírodní léčivé zdroje příslušný krajský národní výbor; krajský národní výbor si před rozhodnutím vyžádá stanovisko orgánu povolaneho k potvrzení příslušného územního plánu.

(2) Nezbytná prozatímní ochranná opatření stanoví inspektorát pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů po projednání se zúčastněnými výkonnými orgány krajského národního výboru.

§ 15.

Ustanovení o přírodních léčivých zdrojích platí i o zdrojích přirozeně se vyskytujících minerálních vod stolních. Ministr zdravotnictví však může přenést působnost podle § 12, pokud jde o tyto zdroje, na jiný ústřední úřad nebo orgán v dohodě s ním.

Část V.

Orgány pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

§ 16.

(1) Dozor na opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a na jejich využití vykonává ministerstvo zdravotnictví. K provádění tohoto dozoru se zřizuje v ministerstvu zdravotnictví inspektorát pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů, který na Slovensku vykonává svou působnost prostřednictvím oblastního inspektorátu, který se zřizuje v pověřenectvu zdravotnictví.

(2) Podrobné předpisy o ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů a o jejich využití vydává ministr zdravotnictví v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

§ 17.

Inspektorát vykonává tyto úkoly:

1. dozírá na dodržování opatření k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
2. stanoví nezbytná prozatímní ochranná opatření,
3. dohlíží na dodržování ustanovení lázeňských statutů,
4. provádí potřebná šetření a podává posudky při prohlašování místa za lázeňské a při prohlašování přírodního zdroje za léčivý,
5. podává posudky pro výstavbu lázeňského místa a pro využití přírodních léčivých zdrojů,
6. připravuje vymezení ochranných pásem pro přírodní léčebné lázně a přírodní léčivé zdroje a činí opatření k jeho provedení,
7. sleduje poměry hydrologické, klimatické, geologické a vegetační, vede je v evidenci a doporučuje podle nich další opatření potřebná k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů.

§ 18.

Pověřené osoby při výkonu působnosti podle tohoto zákona

1. jsou oprávněny
 - a) vstupovat na cizí nemovitosti a do cizích objektů a zařízení, prokáží-li se potvrzením příslušného orgánu, po případě též povolením podle zvláštních předpisů, a provádět v nich potřebné práce, průzkum nebo dozor,
 - b) odebírat v potřebném množství vzorky pro konané šetření,
 - c) požadovat potřebné doklady a údaje,
 - d) dávat pokyny k odstranění zjištěných závad.
2. jsou povinny
 - a) zachovávat tajemství o skutečnostech, o kterých se dozvěděly při své činnosti,
 - b) dbát toho, aby škoda, již se nemohou při výkonu své činnosti vyloučit, byla co nejmenší.

Část VI.

Společná a závěrečná ustanovení.

§ 19.

(1) Nemovitosti a práva, kterých je třeba k využití přírodních léčivých zdrojů a pro potřeby přírodních léčebných lázní, lze vyvlastnit, nedojde-li k dohodě.

(2) Vyvlastněním lze dosáhnout přechodu vlastnického práva k nemovitostem a zřízení práva stavby nebo věcných břemen na nemovitostech.

(3) Pro vyvlastňovací řízení, způsob a dobu placení náhrady za vyvlastnění, pro vstup na vyvlastněnou nemovitost a pro její užívání při zahájení vyvlastňovacího řízení platí obdobně ustanovení zákona č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí, vládního nařízení č. 93/1950 Sb., o výstavbě obcí, jakož i předpisů podle nich vydaných.

§ 20.

(1) Náhrada za škodu způsobenou ochrannými opatřeními podle tohoto zákona se neposkytuje. Ministerstvo zdravotnictví může z důvodů hodných zvláštního zřetele poskytnout podporu ke krytí takové škody.

(2) Za vzorky odebrané pro účely šetření se náhrada neposkytuje.

(3) Škodu způsobenou při provádění šetření nahradí ministerstvo zdravotnictví.

§ 21.

K řízení o územním plánu a výstavbě obcí na území lázeňského místa a jeho okolí, jakož i na území, kde jsou přírodní léčivé zdroje, musí být přizvány zdravotnické odbory rad zúčastněných národních výborů. Bez jejich souhlasu nelze územní plán pro tato území schválit.

§ 22.

Lázeňské území a ochranná pásma k ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů se vyznačí v katastrální mapě.

§ 23.

Lázeňská místa a přírodní léčivé zdroje, uznané podle dosavadních předpisů, se považují za lázeňská místa a přírodní léčivé zdroje podle tohoto zákona.

§ 24.

Vláda, po případě orgány jí pověřené, mohou učinit opatření k nerušenému přechodu na novou organizaci národních výborů ve významných lázeňských místech.

§ 25.

Dosavadní předpisy o věcech upravených tímto zákonem, zejména vládní nařízení č. 223/1939 Sb., o ochraně přírodních léčivých zdrojů, se zrušují.

§ 26.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Široký v. r.,

též na místě presidenta republiky podle § 72 odst. 2 ústavy

Fierlinger v. r.

Dr. Dolanský v. r.	Poláček v. r.
gen. arm. Dr. Čepička v. r.	Štoll v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Dr. Škoda v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šlmúnek v. r.	Smida v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Dr. Bartuška v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
David v. r.	Málek v. r.
Đuriš v. r.	Maurer v. r.
Krajčír v. r.	Dr. Neuman v. r.
Krosnář v. r.	Pospíšil v. r.
Machačová v. r.	Ing. Púčik v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Dr. Vlasák v. r.

44.

Vládní nařízení

ze dne 9. září 1955,

kterým se doplňují stanovy Řádu rudé zástavy, Řádu rudé hvězdy, medaile Za zásluhy o obranu vlasti a medaile Za službu vlasti.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 1 zákona č. 247/1949 Sb., o vyznamenáních a čestných uznáních:

§ 1.

Ustanovení stanov Řádu rudé zástavy, Řádu rudé hvězdy, medaile Za zásluhy o obranu vlasti a medaile Za službu vlasti, pokud upravují propůjčování těchto vyznamenání generálům a důstojníkům z povolání za obětavou a poctivou práci při výstavbě československé lidové armády a ozbrojených složek ministerstva vnitra, vztahují se i na poddůstojníky z povolání.

§ 2.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. září 1955; provedou je ministři národní obrany a vnitra.

Široký v. r.,

též na znamení souhlasu místo presidenta republiky podle § 72 odst. 2 ústavy.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Barák v. r.

